

הרפורמה בביטוח סיעוד: תמונת מצב ומגמות

(נובמבר 2018 – אפריל 2023)

בנובמבר 2018 נכנסה לתוקף הרפורמה בתוכנית ביטוח סיעוד בה, כפי שיפורט בהמשך, החליפו 6 רמות גמלה את 3 רמות הגמלה שהיו קיימות עד אוקטובר 2018 והורחבה האפשרות לקבל את הגמלה, כולה או חלקה, כקצבה כספית במקום שירותים ("גמלה בעין"). סקירה מפורטת של הרפורמה בסיעוד מוצגת בסקירה השנתית לשנת 2018. מטרת סקירה זו הוא להציג את השינויים ב:

- מספר התביעות הראשונות (תביעות של זכאים לראשונה ותביעות של זכאים בעבר שזכאותם נפסקה);
- מספר התביעות החוזרות (בקשות להחמרה של זכאים קיימים) ושיעורי האישור;
- מספר הזכאים לגמלת סיעוד;
- התפלגות הזכאים לפי רמות הגמלה החדשות ולפי סוגי הגמלה (בעין, בכסף ומשולבת);
- זכאים חדשים לעומת ותיקים;
- היקף הגמלאות בעין (=שירותים) ובכסף.

תביעות לגמלה ובקשות החמרה

אחד השינויים שנלוו לרפורמה, אם כי הרפורמה אינה הגורם היחיד לשינויים אלה¹, הוא הגידול במספר התביעות של מי שלא היו זכאים לגמלה קודם הגשת התביעה ומספר בקשות החמרה של הזכאים לגמלה (על זכאויות קבועות). תרשים 1 ולוחות 1 ו-2 מציגים את הגידול במספר התביעות ובמספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) לפי חודש הגשתן. כצפוי, חלק ניכר מהגידול היה בתקופה שלאחר כניסת הרפורמה לתוקף – מספר התביעות החדשות גדל בעיקר בשנתיים הראשונות, ומספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) גדל במידה ניכרת בשנה הראשונה לאחר הנהגת הרפורמה ונמשך בעקבות הגידול במספר הזכאים. ב-12 החודשים האחרונים (מאי 2022 – אפריל 2023) חל גידול הן במספר התביעות הראשונות והן במספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) ביחס ל-12 החודשים שקדמו להם (מאי 2021 – אפריל 2022).

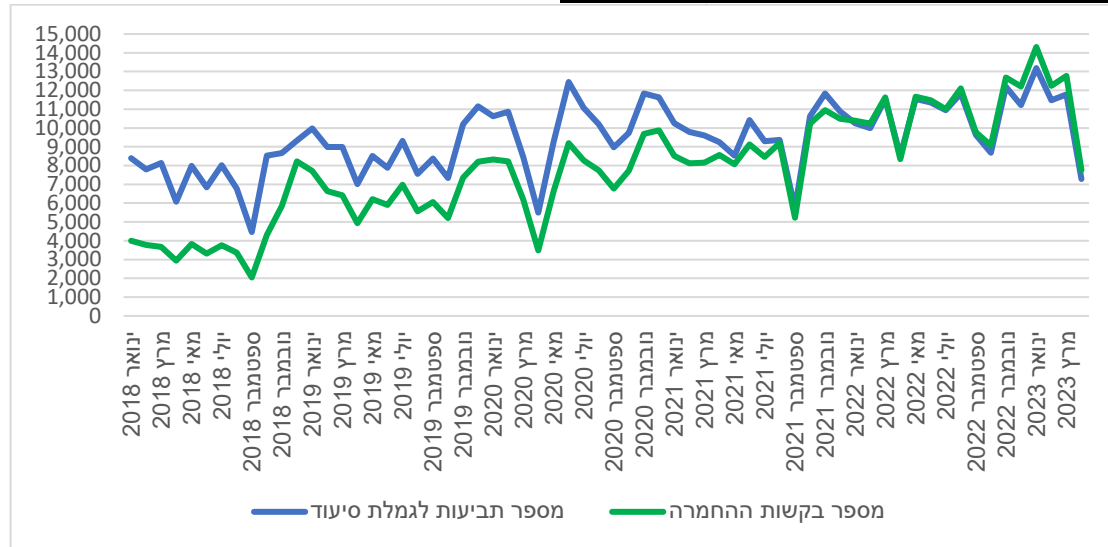
¹ בשנים האחרונות נעשו רפורמות נוספות בביטוח סיעוד שיש להן השלכות על מספר הזכאים ועל סוגי הגמלאות שהם מקבלים: שינויים בהערכות התלות (קביעת פרמטרים, שינוי ההתייחסות לסכנת נפילות); שינויים בדרך ביצוע הערכות התלות והגדלת ההסתמכות על מסמכים רפואיים; הגדרת מצבים רפואיים המזכים ברמה 6 (גם לזכאים שאינם נחשבים בודדים); ביטול האפשרות להורדת רמת הגמלה בבדיקה מחדש של זכאויות קבועות; שינוי התנאי לקבלת תוספת למי שאינם מעסיקים מטפלים זרים בחלק מהרמות; העסקת בני משפחה מטפלים

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

תרשים 1: תביעות לגמלת סיעוד ובקשות החמרה

הערה: מספרי התביעות לגמלה ובקשות החמרה שהוגשו באפריל 2023 אינם מלאים; הנתונים החודשיים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

לוח 1: תביעות לגמלת סיעוד לפני הרפורמה ובעקבותיה

שינוי %	מספר תביעות לגמלת סיעוד	חודש/תקופה מקבילים בשנה הקודמת	מספר תביעות לגמלת סיעוד	חודש/תקופת הגשת התביעה
14.1	89,327	נובמבר 2017 – אוקטובר 2018	101,926	נובמבר 2018 – אוקטובר 2019
16.2	101,926	נובמבר 2019 – אוקטובר 2019	118,458	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020
-1.8	118,458	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020	116,277	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021
9.2	116,277	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021	127,029	נובמבר 2021 – אוקטובר 2022
6.5	63,030	נובמבר 2021 – אפריל 2022	67,141	נובמבר 2022 – אפריל 2023
12.1	116,969	מאי 2021 – אפריל 2022	131,140	מאי 2022 – אפריל 2023

הערה: מספר התביעות לגמלה באפריל 2023 אינו מלא; הנתונים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

לוח 2: בקשות להחמרה לפני הרפורמה ובעקבותיה

שינוי %	מספר בקשות החמרה	חודש/תקופה מקבילים בשנה הקודמת	מספר בקשות החמרה	חודש/תקופת הגשת הבקשה להחמרה
78.8	42,351	נובמבר 2017 – אוקטובר 2018	75,713	נובמבר 2018 – אוקטובר 2019
16.4	75,713	נובמבר 2019 – אוקטובר 2019	88,142	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020
17.1	88,142	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020	103,206	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021
23.2	103,206	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021	127,196	נובמבר 2021 – אוקטובר 2022
16.0	62,023	נובמבר 2021 – אפריל 2022	71,967	נובמבר 2022 – אפריל 2023
22.0	112,325	מאי 2021 – אפריל 2022	137,050	מאי 2022 – אפריל 2023

הערה: מספר הבקשות להחמרה באפריל 2023 אינו מלא; הנתונים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

שיעורי התביעות לגמלת סיעוד והבקשות להחמרה (על זכאויות קבועות) שאושרו עלו בעקבות הנהגת הרפורמה וחלק מהשינויים בשיעורים אלה ניתן לייחס לרפורמה – הגדלת מספר רמות

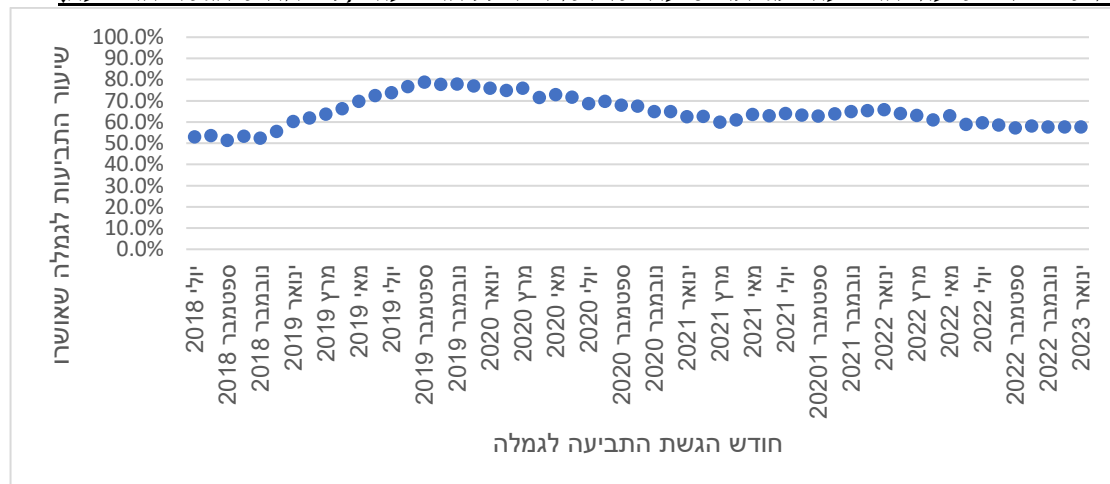

המוסד לביטוח לאומי

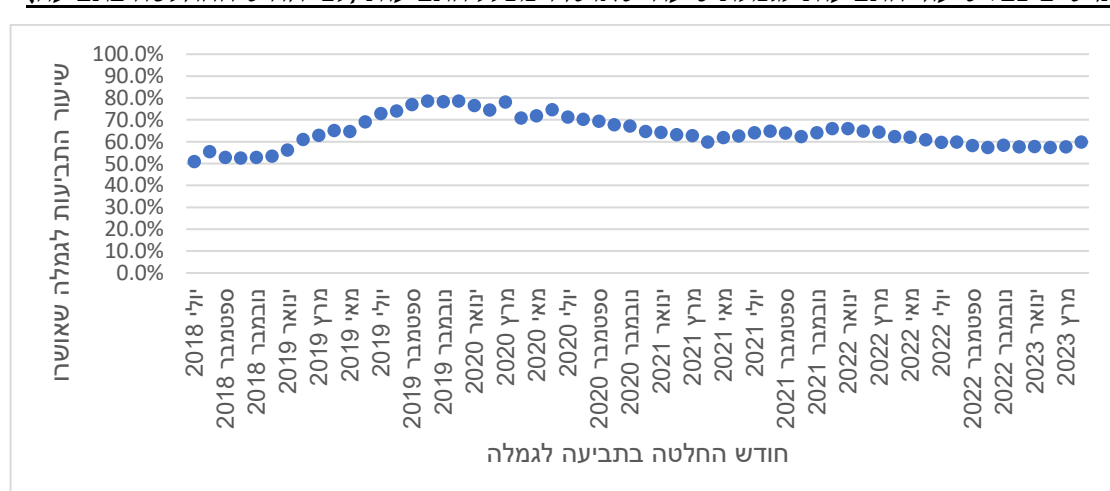
מנהל מחקר ותכנון

הגמלה והקטנת טווח הניקוד בכל רמת גמלה השפיעו על הגדלת שיעור הבקשות להחמרה שאושרו בהשוואה לעבר. תרשימים 2א ו-3א, בהתאמה, מציגים את שיעורי התביעות (החדשות) לגמלת סיעוד ואת בקשות החמרה על זכויות קבועות לפי חודש ההגשה. תרשימים 2ב ו-3ב מציגים את שיעורי התביעות (החדשות) לגמלת סיעוד ובקשות החמרה על זכויות קבועות שאושרו לפי חודש קבלת ההחלטה, כלומר מה שיעור התביעות/הבקשות שאושרו בחודש נתון מכלל התביעות/הבקשות שהתקבלו בהן החלטות בחודש נתון. שיעורי התביעות לגמלה ובקשות החמרה לפי חודש ההחלטה עלו ממעט יותר מ-50% בחודשים שלפני הרפורמה לכ-75% מהתביעות לגמלה ומבקשות החמרה במחצית השנייה של 2019. מתחילת 2020 עד מחצית 2021 היתה מגמת ירידה בשיעורי האישורים, ומהמחצית השנייה של 2022 התייצבו שיעורי האישורים. ב-12 החודשים האחרונים (מאי 2022–אפריל 2023) אושרו בממוצע בחודש 58.9% מהתביעות החדשות ו-51.0% מבקשות החמרה.

תרשים 2א: שיעור התביעות לגמלת סיעוד שאושרו מכלל התביעות (לפי חודש הגשת התביעה)

תרשים 2ב: שיעור התביעות לגמלת סיעוד שאושרו מכלל התביעות (לפי חודש החלטה בתביעה)

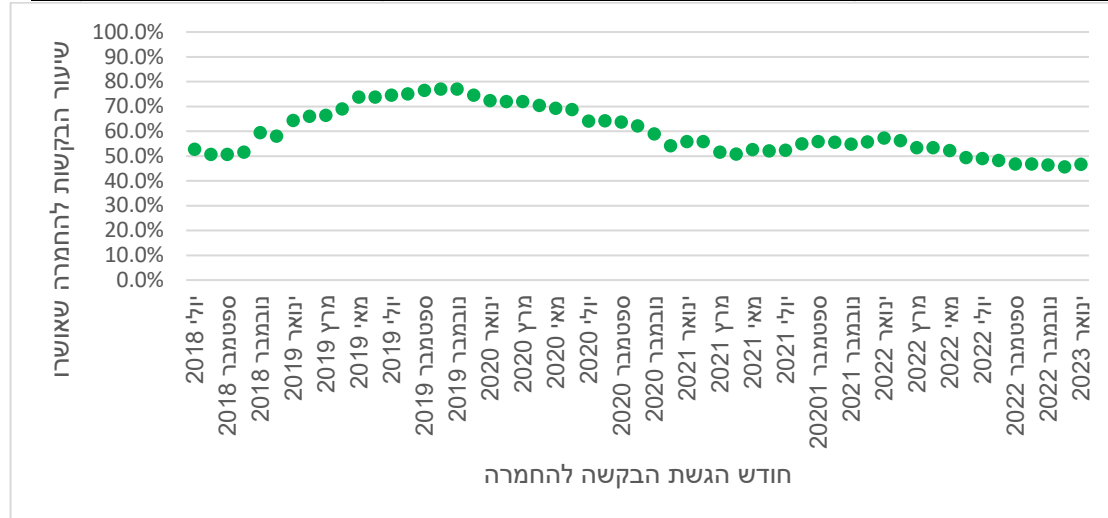
הערה: נתוני אפריל 2023 אינם מלאים.

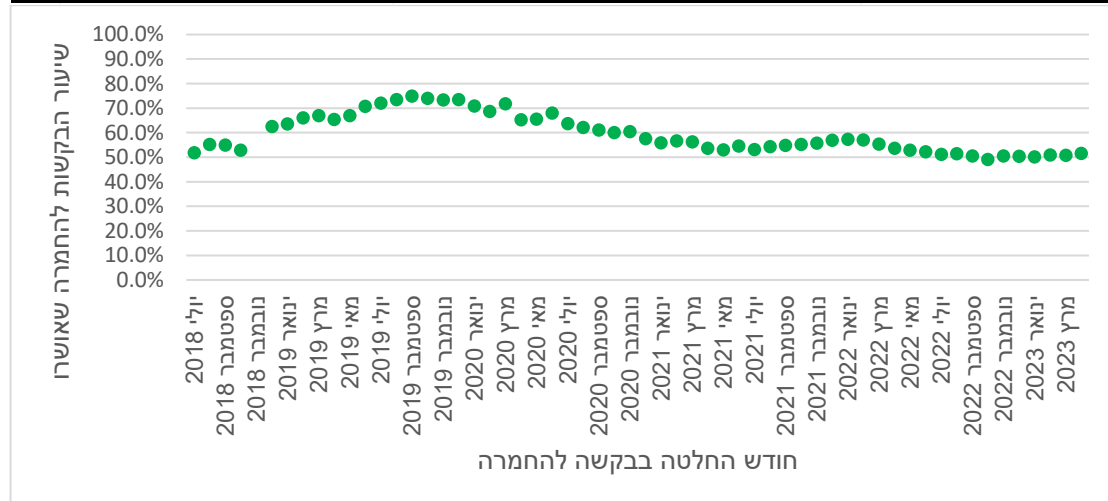
המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

תרשים א3: שיעור הבקשות להחמרה בסיעוד שאושרו מכלל הבקשות (לפי חודש הגשת הבקשה)

תרשים ב3: שיעור הבקשות להחמרה בסיעוד שאושרו מכלל הבקשות (לפי חודש החלטת בבקשה)

הערות: נתוני אפריל 2023 אינם מלאים; נתוני נובמבר 2018 חסרים כיוון שההסבה לרמות הגמלה החדשות באותו חודש השפיעה על הנתונים.

מספר הזכאים לגמלת סיעוד

מספר הזכאים גדל מ-178.1 אלף זכאים באוקטובר 2018 ל-324.7 אלף זכאים באפריל 2023 – גידול של 82.4% ב-54 חודשים (לוח 3). בעוד שלפני הרפורמה גדל מספר הזכאים ב-3.6% (אוקטובר 2017 בהשוואה לאוקטובר 2016) וב-4.5% (אוקטובר 2018 בהשוואה לאוקטובר 2017), הרי בשנה הראשונה לרפורמה (נובמבר 2018 – אוקטובר 2019) גדל מספר הזכאים ב-27.8 אלף זכאים, 15.6%. בשנה השנייה (נובמבר 2019 – אוקטובר 2020) גדל מספר הזכאים ב-46.8 אלף זכאים, 22.7%. בשנה השלישית (נובמבר 2020 – אוקטובר 2021) גדל מספר הזכאים ב-27.8 אלף זכאים, 11.0%. בשנה הרביעית (נובמבר 2021 עד יולי 2022) גדל מספר הזכאים ב-29.2 אלף, 10.4%. בששת החודשים האחרונים, נובמבר 2023 – אפריל 2023 גדל מספר הזכאים ב-15.0 אלף, 4.9%.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לוח 3: מספר הזכאים לגמלת סיעוד (חודשים נבחרים)

חודש	מספר הזכאים	שינוי ב- % לעומת חודש קלנדרי קודם	שינוי ב- % לעומת חודש מקביל שנה קודמת	שינוי לעומת אוקטובר 2018 (אוקטובר 2018 מעל % גידול מעל)
אוקטובר 2018	178,051	0.3%	4.5%	
נובמבר 2018	178,978	0.5%	4.3%	0.5%
דצמבר 2018	180,435	0.8%	4.6%	1.3%
ינואר 2019	182,726	1.3%	5.4%	2.6%
אפריל 2019	189,244	1.0%	8.6%	6.3%
יולי 2019	197,305	1.9%	11.5%	10.8%
אוקטובר 2019	205,864	1.1%	15.6%	15.6%
ינואר 2020	220,362	2.2%	20.6%	23.8%
אפריל 2020	232,005	0.6%	22.6%	30.3%
יולי 2020	241,163	1.9%	22.2%	35.4%
אוקטובר 2020	252,657	1.3%	22.7%	41.9%
ינואר 2021	263,283	1.2%	19.5%	47.9%
אפריל 2021	266,809	0.0%	15.0%	49.8%
יולי 2021	273,402	1.4%	13.4%	53.6%
אוקטובר 2021	280,462	1.0%	11.0%	57.5%
ינואר 2022	290,248	1.3%	10.2%	63.0%
אפריל 2022	295,540	0.5%	10.8%	66.0%
יולי 2022	303,731	0.9%	11.1%	70.6%
אוקטובר 2022	309,684	0.3%	10.4%	73.9%
ינואר 2023	318,905	1.0%	9.9%	79.1%
פברואר 2023	321,424	0.8%	10.1%	80.5%
מרץ 2023	324,517	1.0%	10.3%	82.3%
אפריל 2023	324,517	0.2%	9.9%	82.4%

הערה: מספר הזכאים באפריל 2023 אינו מלא.

הגידול במספר הזכאים מאז תחילת הרפורמה לא היה אחיד מדי חודש. כך, בחודשים נובמבר 2019 עד מרץ 2020 גדל מספר הזכאים מדי חודש בכ-2.3% (ממוצע גיאומטרי), או קרוב ל-5,000 זכאים בממוצע (חשבוני) מדי חודש. מאז ניכרת האטה יחסית בגידול החודשי במספר הזכאים (לוח 4).

לוח 4: שיעורי הגידול החודשיים במספר הזכאים לגמלת סיעוד

מחודש	עד חודש	שיעורי גידול			גידול מספרי		
		מינימום	מקסימום	ממוצע (גיאומטרי)	מינימום	מקסימום	ממוצע (חשבוני)
נובמבר 2018	אוקטובר 2019	0.5%	1.9%	1.2%	927	3,770	2,318
נובמבר 2019	מרץ 2020	2.1%	2.5%	2.3%	4,423	5,698	4,947
אפריל 2020	מרץ 2021	0.5%	1.9%	1.1%	1,202	4,601	3,015
אפריל 2021	אפריל 2023	0.0%	1.5%	0.6%	28	4,112	2,369

רמות גמלה

רמות הגמלה בסייעוד נקבעות לפי ציון שניתן בהערכת התלות. בהערכת התלות נבדקת תלותו של הפרט בזולת לביצוע פעולות יומיום בסיסיות (ADL) והצורך שלו בהשגחה כדי לא לפגוע בעצמו ו/או בזולתו. ציון התלות הוא הגבוה מבין שני הציונים (ADL וצורך בהשגחה). לזכאים 'בודדים' ניתנת תוספת ציון. עד להנהגת הרפורמה היו נהוגות שלוש רמות גמלה, כמוצג בלוח 5. מקצת

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

הזכאים באפריל 2023, כ-7.8% מהזכאים (25,212 מתוך 324,724) קיבלו מחצית הגמלה בגין מבחן הכנסות שמבוצע במסגרת בדיקת הזכאות.²

לוח 5: רמות הגמלה עד אוקטובר 2018

מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 3.9	9.75	1.8 עד 3.9	9.75	2.5-5.5	נמוכה
1.9 עד 2.7	16	2.2 עד 3.2	19	6-8.5	בינונית*
1.6 עד 2.0	18	2.0 עד 2.4	22	9-11	גבוהה

* החל מיוני 2016, זכאים בני 90 ומעלה שקיבלו ציון תלות בטווח של רמת הגמלה הבינונית קיבלו את רמת הגמלה הגבוהה.

לוח 5 מדגים את הצורך ברפורמה במעבר מ-3 רמות ל-6 רמות גמלה. כפי שניתן לראות, קודם לרפורמה זכאים שתלותם בזולת היתה גבוהה קיבלו יותר שעות אך פחות שעות טיפול שבועיות³ לנקודת תלות בהשוואה לזכאים ברמות תלות נמוכות יותר. פחות ממחצית הזכאים קיבלו ערב הרפורמה את רמת הגמלה הנמוכה, פחות מחמישית קיבלו את רמת הגמלה הבינונית וכשליש קיבלו את רמת הגמלה הגבוהה (לוח 6).

לוח 6: התפלגות הזכאים לפי רמות הגמלה ערב הרפורמה (אוקטובר 2018)

אחוזים				מספרים			
סך הכל	גבוהה	בינונית	נמוכה	סך הכל	גבוהה	בינונית	נמוכה
100.0%	34.0%	18.6%	47.5%	178,051	60,466	33,093	84,492

במסגרת המעבר מ-3 רמות ל-6 רמות חולק טווח הניקוד ל-6 רמות (אין הקבלה מלאה בין 3 הרמות לפני הרפורמה ל-6 הרמות החדשות) והוגדל מספר היחידות השבועיות ברמות הגבוהות יותר. מהלך זה סייע לתקן חלקית לפחות את המצב הקודם לפיו מי שזקוק לעזרה רבה יותר קיבל יותר, אך לכל נקודת תלות פחות (לוחות א7-א7). הרפורמה כללה הגדלה הדרגתית של מספר היחידות אשר בוצעה ב-3 פעימות (החל מנובמבר 2018 ועד ינואר 2021). שונה מרכיב הציון שניתן לזכאים 'בודדים' במטרה להבטיח כי זכאי 'בודד' יקבל רמת גמלה אחת גבוהה יותר בהשוואה לזכאי 'לא בודד' באותה רמת תלות. החל מפברואר 2019 נקבע בכללי המוסד לביטוח לאומי כי מספר קבוצות זכאים במצב רפואי ותפקודי קשה יקבלו את רמת גמלה 6 גם אם אינם בודדים.⁴

² הסבר אודות מבחני ההכנסות בביטוח סיעוד ניתן למצוא באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי: https://www.btl.gov.il/benefits/Long_Term_Care/Pages/zakaut.aspx

המוסד לביטוח לאומי הביע בעבר את עמדתו כי "ראוי שגמלת סיעוד תהיה ללא מבחני הכנסות ותינתן באופן אוניברסלי", וכי לפי מבחני ההכנסות הנוכחיים תוספת הכנסה קטנה גוררת הפסד גמלה בערך רב יותר, כך שמצבם הכלכלי של חלק מהלא-זכאים עשוי להיות רע יותר בהשוואה למצבם של חלק מהזכאים לגמלת סיעוד. ראו: המוסד לביטוח לאומי, "תכנית הצעות לחקיקה חברתית 'צופה פני עתיד'", אפריל 2015, עמוד 21; https://www.btl.gov.il/Publications/more_publications/Documents/hakikaApril15.pdf

³ יחידת שירות = 1 שעת טיפול סיעודי בשבוע.

⁴ באפריל 2023 היו 26,501 זכאים בקבוצה זו, מהם 12,715 שאינם בודדים (הנתונים לאפריל 2023 אינם מלאים). במרץ 2023 היו 26,650 זכאים בקבוצה זו, מהם 12,796 שאינם בודדים. באפריל 2022 היו 23,114 זכאים בקבוצה זו, מהם 11,509 שאינם בודדים. במרץ 2022 עלה לראשונה מספר הבודדים בקבוצה זו לעומת הלא-בודדים.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לוח א7: רמות הגמלה מנובמבר 2018 עד דצמבר 2019

מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.0 עד 2.4	12	2.5 עד 3.0	15	6-5	3
2.1 עד 2.5	16	2.5 עד 2.9	19	7.5-6.5	4
2.1 עד 2.4	19	2.6 עד 2.9	23	9-8	5
2.3 עד 2.5	24	2.7 עד 2.9	28	10.5-9.5	6

לוח ב7: רמות הגמלה מינואר 2020 עד דצמבר 2020

מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.0 עד 2.4	12	2.5 עד 3.0	15	6-5	3
2.3 עד 2.6	17	2.7 עד 3.1	20	7.5-6.5	4
2.3 עד 2.6	21	2.8 עד 3.1	25	9-8	5
2.5 עד 2.7	26	2.9 עד 3.2	30	10.5-9.5	6

לוח ג7: רמות הגמלה מינואר 2021

מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.3 עד 2.8	14	2.8 עד 3.4	17	6-5	3
2.4 עד 2.8	18	2.8 עד 3.2	21	7.5-6.5	4
2.4 עד 2.8	22	2.9 עד 3.3	26	9-8	5
2.5 עד 2.7	26	2.9 עד 3.2	30	10.5-9.5	6

לוח 8 מציג את התפלגות הזכאים במרץ 2023 ובאפריל 2023 לפי רמת הגמלה, ובהשוואה לאפריל 2022. חלקם של הזכאים ברמה 1 נותר דומה. מספרם נמצא בעלייה מתונה יחסית מאז אמצע 2020, והוא עולה עתה על מספרם בתחילת הרפורמה (אז היה מספרם כ-43,000). מספרי הזכאים בכל רמות הגמלה המשיכו לגדול בשנים עשר החודשים החולפים. חלקם היחסי של הזכאים ברמה 3 גדל בעוד שיעוריהם של הזכאים ביתר הרמות מכלל הזכאים (פרט לרמה 1) ירדו בשנים עשר החודשים החולפים (ראו גם תרשים 4).

מנהל מחקר ותכנון

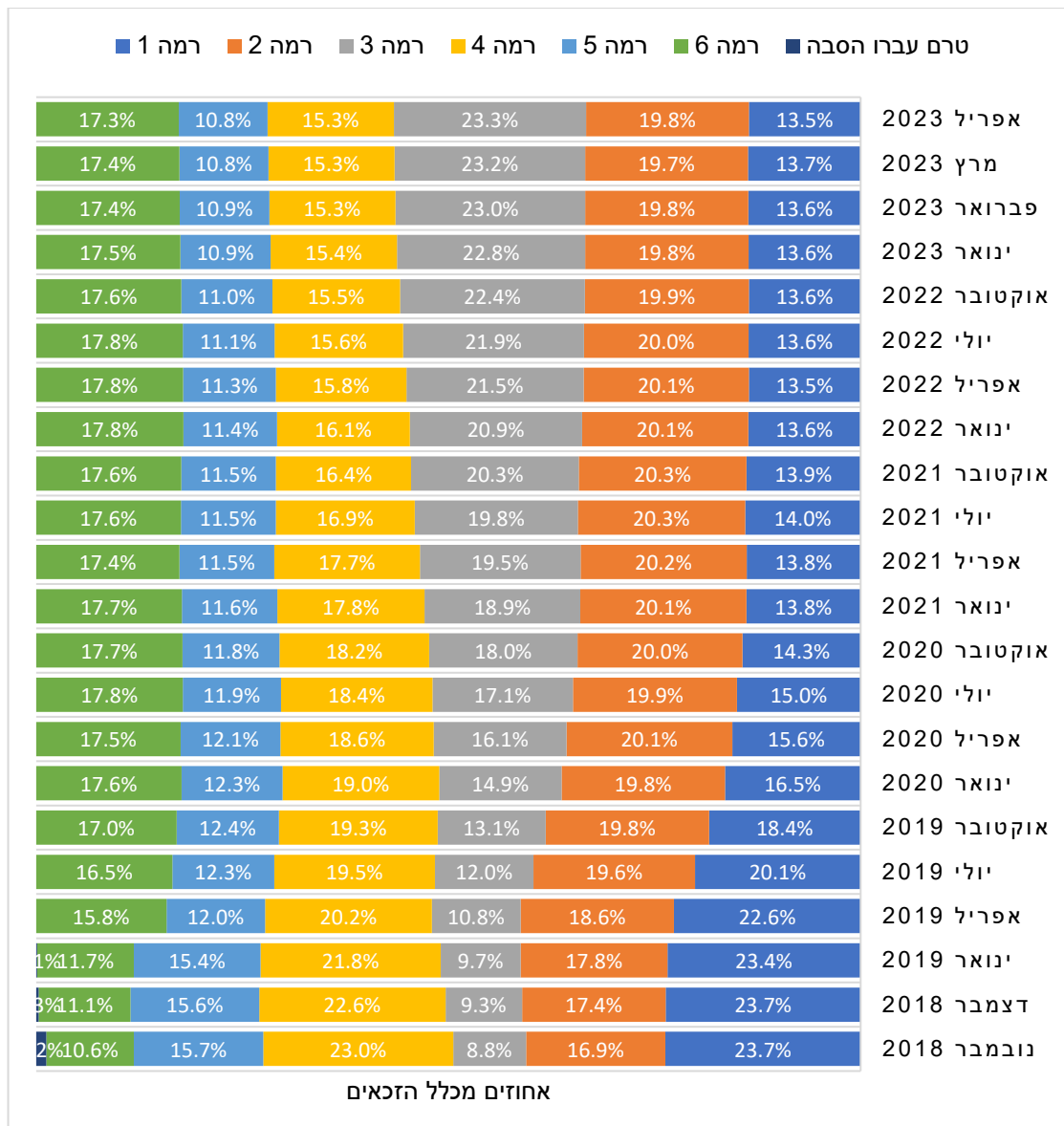
המוסד לביטוח לאומי

לוח 8 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי רמת הגמלה, אפריל 2022 ומרץ ואפריל 2023

אפריל 2023		מרץ 2023		אפריל 2022		רמת גמלה
מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	
43,998	13.5%	44,369	13.7%	40,030	13.5%	1
64,184	19.8%	64,001	19.7%	59,294	20.1%	2
75,665	23.3%	75,135	23.2%	63,538	21.5%	3
49,718	15.3%	49,569	15.3%	46,757	15.8%	4
35,050	10.8%	35,053	10.8%	33,261	11.3%	5
56,109	17.3%	56,390	17.5%	52,660	17.8%	6
324,724	100.0%	324,517	100.0%	295,540	100.0%	סך הכל

הערה : מספר הזכאים באפריל 2023 אינו מלא.

תרשים 4 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי רמת הגמלה (חודשים נבחרים)

סוג הגמלה: גמלה בעין, גמלה בכסף וגמלה משולבת

כחלק מהרפורמה הורחב השימוש בגמלאות בכסף. ברמה 1 זכאים יכולים לבחור האם לקבל את כל הגמלה בעין (5.5 יחידות שבועיות, הכוללות טיפול אישי בבית, או 9 יחידות שבועיות לשירותים שאינם כוללים טיפול אישי בבית⁵), לקבל את כל הגמלה בכסף (בערך של 100% הגמלה בעין), או לקבל גמלה משולבת (שילוב של גמלה בעין [=שירותים] וגמלה בכסף).⁶ ברמות 2-6 זכאים יכולים לבחור עד 4 מהיחידות השבועיות בכסף. זכאים ברמות 3-6 יכולים לבחור, בכפוף לאישור של גורם מקצועי, לקבל עד כשליש מהיחידות השבועיות בכסף.

לוח 9 מציג את ההתפלגות המשולבת של רמות הגמלה וסוגי הגמלאות בקרב כלל הזכאים בינואר 2023. בעקבות כללי הרפורמה בולט ההבדל בהתפלגות בין סוגי רמות הגמלה בין רמה 1 ובין רמות 2-6. בתוך רמות 2-6 ניתן לראות הבדלים בהתפלגות בין סוגי הגמלאות – חלקם של הזכאים המקבלים את כל הגמלה בעין וחלקם של הזכאים המקבלים את כל הגמלה בכסף נוטים לגדול ככל שרמת הגמלה עולה. ניתן להניח כי שיעור הזכאים המקבלים את כל הגמלה בעין מושפע מהצורך הגדל בעזרה. במקרה של מקבלי כל הגמלה בכסף, הרי שזו תוצאה של הסדרים נוספים בגמלת סיעוד, ובעיקר הסדר "מטפל צמוד".⁷

לוח 9: התפלגות הזכאים לפי רמות גמלה ולפי סוגי גמלה, אפריל 2023

רמת גמלה	זכאים			אחוזים			
	גמלה בעין	גמלה משולבת	גמלה בכסף	סך הכל*	גמלה בעין	גמלה משולבת	גמלה בכסף
1	8,572	1,540	33,869	43,998	19.5%	3.5%	77.0%
2	15,718	47,191	1,233	64,184	24.5%	73.5%	1.9%
3	14,405	59,262	1,944	75,665	19.0%	78.3%	2.6%
4	12,032	35,476	2,169	49,718	24.2%	71.4%	4.4%
5	10,768	21,500	2,741	35,050	30.7%	61.3%	7.8%
6	19,462	29,777	6,796	56,109	34.7%	53.1%	12.1%
סך הכל	80,957	194,746	48,752	324,724	24.9%	60.0%	15.0%

* כולל "אחרים". הערה: מספר הזכאים באפריל 2023 אינו מלא.

לוח 10 ותרשים 5 מציגים את השינויים שחלו בעקבות הרפורמה במספר מקבלי גמלה בכסף וגמלה משולבת. ערב הרפורמה, 2.3% מהזכאים קיבלו גמלה בכסף ו-0.7% גמלה משולבת. שיעורי הזכאים שקיבלו גמלה בכסף בלבד או גמלה משולבת עלו לאחר הנהגת הרפורמה. עד פברואר 2020 יותר ממחצית הזכאים אחרי הרפורמה קיבלו את כל הגמלה בעין. החל במרץ 2020 שיעורם ירד

⁵ באפריל 2023, 103 זכאים ברמה 1 קיבלו 9 יחידות לשירותי סיעוד שאינם טיפול אישי בבית (במרץ 2023 – 107). מספר השיא של מקבלי 9 יחידות ברמה 1 היה 134 – בדצמבר 2019.

⁶ גמלה בכסף ברמה 1 או גמלה משולבת (בעין ובכסף) ברמות 2-6 לפי הרפורמה אינן מותנות ברכישת שירותי סיעוד.
⁷ קבלת כל הגמלה בכסף ברמות 2-6 בהסדר "מטפל צמוד" (העסקת מטפל לפחות 6 ימים בשבוע 12 שעות מדי יום) מחייבת בפועל כי האדם יקבל שירותי סיעוד. ניתן גם לקבל גמלה מלאה בכסף בהעדר שירותים זמינים (אפשרות חוקית שהתקיימה גם לפני הרפורמה).

⁸ קבוצת האחרים כוללת זכאים שמסרבים לקבל שירותים וזכאים שזכאותם הוקפאה באופן זמני מסיבות שונות (שהות בחו"ל, אשפוז ממושך ושהות זמנית במוסד סיעודי).

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

מתחת למחצית המקבלים. חלק מהגידול במספר מקבלי גמלה בכסף או גמלה משולבת החל ממרץ 2020 נבע ממגפת הקורונה בעקבות התאמות שבוצעו כתוצאה מההגבלות בקבלת טיפול בבית מחברת סיעוד או האפשרות לבקר במרכז יום. זכאים שחששו מכניסת מטפלת לביתם עקב הקורונה המשיכו לקבל לבקשתם גמלה בכסף או גמלה משולבת עד מרץ 2021, ובהיקפים נמוכים יותר גם לאחר מכן. חזרה לשגרה סימנה ירידה במספר מקבלי גמלה בכסף באפריל 2021 בהשוואה למרץ 2021 (במרץ 2021 מספר מקבלי גמלה בכסף בלבד היה 47,133). במרץ ובאפריל 2023 מספרי מקבלי גמלה בכסף בלבד היו 49,098 ו-48,752, בהתאמה, ומספרי מקבלי גמלאות משולבות היו 193,121 ו-194,746, בהתאמה (הנתונים לאפריל 2023 אינם מלאים).

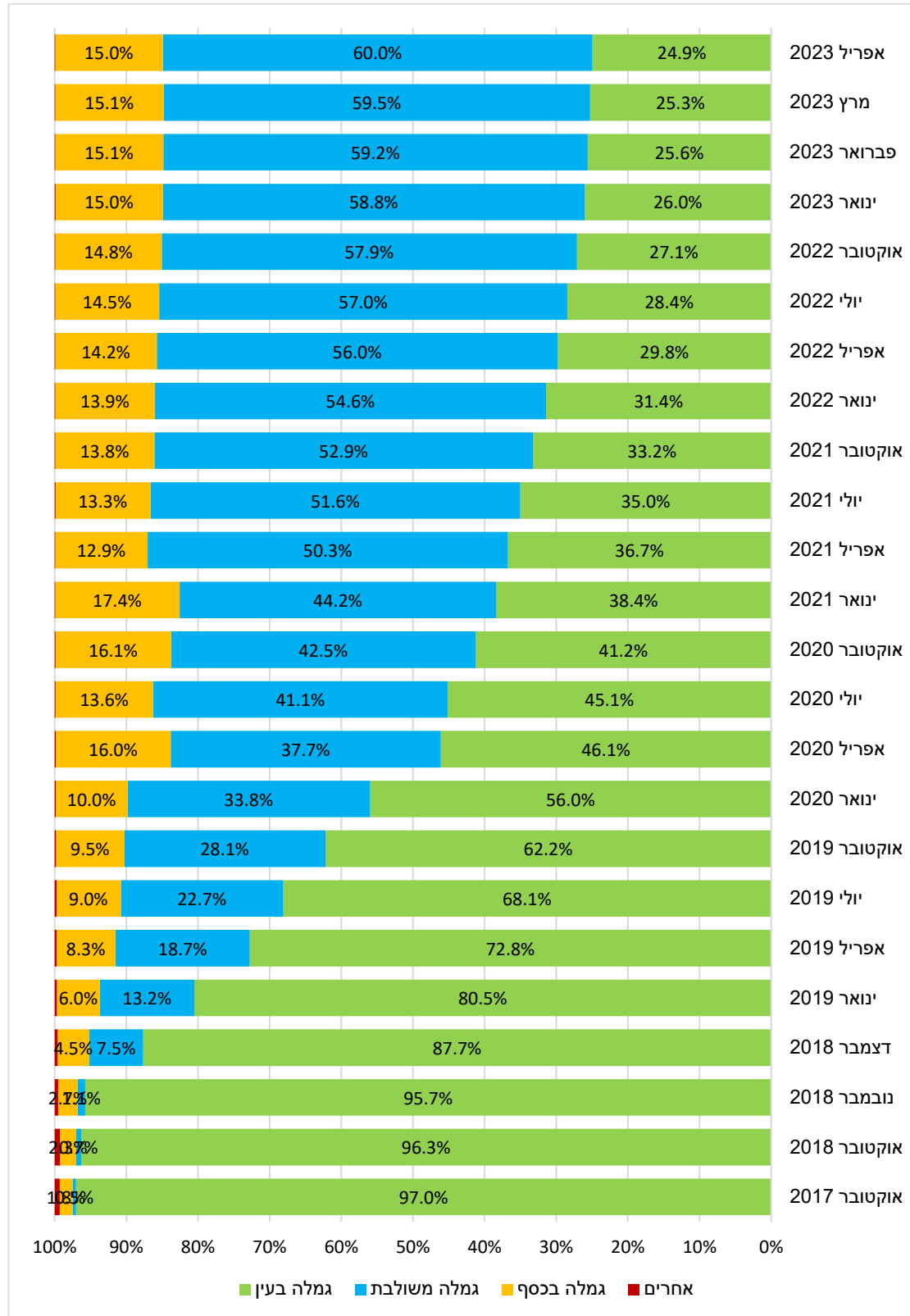
לוח 10 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי סוג הגמלה (חודשים נבחרים)

חודש	גמלה בכסף	גמלה משולבת	גמלה בעין	אחרים	סך הכל זכאים
אוקטובר 2017	3,050	821	165,347	1,223	170,441
אוקטובר 2018	4,045	1,212	171,468	1,326	178,051
נובמבר 2018	4,799	1,961	171,330	888	178,978
דצמבר 2018	8,053	13,512	158,157	713	180,435
ינואר 2019	10,963	24,106	147,081	576	182,726
אפריל 2019	15,614	35,443	137,715	472	189,244
יולי 2019	17,739	44,697	134,374	495	197,305
אוקטובר 2019	19,658	57,757	128,051	398	205,864
ינואר 2020	22,062	74,578	123,355	367	220,362
אפריל 2020	37,223	87,451	106,958	373	232,005
יולי 2020	32,852	99,110	108,883	318	241,163
אוקטובר 2020	40,804	107,354	104,207	292	252,657
ינואר 2021	45,687	116,295	101,054	247	263,283
אפריל 2021	34,325	134,215	98,009	260	266,809
יולי 2021	36,253	141,169	95,708	272	273,402
אוקטובר 2021	38,773	148,273	93,179	237	280,462
ינואר 2022	40,383	158,378	91,216	271	290,248
אפריל 2022	41,874	165,397	88,007	262	295,540
יולי 2022	44,045	172,990	86,409	287	303,731
אוקטובר 2022	45,959	179,437	83,994	294	309,684
ינואר 2023	47,913	187,675	83,003	314	318,905
פברואר 2023	48,432	190,437	82,260	295	321,424
מרץ 2023	49,098	193,121	82,033	265	324,517
אפריל 2023	48,752	194,746	80,957	269	324,724

הערה : מספר הזכאים באפריל 2023 אינו מלא.

תרשים 5 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי סוג הגמלה

רוב מקבלי גמלה משולבת באפריל 2023 קיבלו עד 4 יחידות שבועיות או עד כשליש מהיחידות השבועיות בכסף במסגרת הרפורמה : 114,914 ו-73,457, בהתאמה (לוחות 11-12), וביחד 188,731⁹ 96.7% מתוך 194,746 (תרשים 6) ; בין מקבלי גמלה משולבת ברמות 3-6 במסגרת הרפורמה, 52.0% קיבלו עד כשליש היחידות בכסף. 69.4% ממקבלי גמלה בכסף באפריל 2023 היו ברמה 1 במסגרת הרפורמה : 33,844 מתוך 48,752 מקבלי גמלה בכסף (תרשים 7).

מספר הזכאים המקבלים גמלה בכסף במסגרת הסדר "מטפל צמוד" גדל מ-3,174 באוקטובר 2018 ל-9,888 באפריל 2023, ומספר המקבלים גמלה משולבת במסגרת הסדר זה גדל מ-1,005 ל-3,502. בפברואר 2020 – טרם התפרצות מגפת הקורונה – 1,448 זכאים קיבלו גמלה בכסף ו-382 זכאים קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. בחודשים אפריל-מאי 2020 כ-12,000-13,000 זכאים מדי חודש קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. מספרים אלו ירדו במידה חדה ביוני 2020 (כ-5,000 מקבלי גמלה בכסף וכ-3,700 מקבלי גמלה משולבת), אך שבו לעלות עד לשיא בפברואר 2021 – 17,427 זכאים קיבלו גמלה בכסף ו-13,170 זכאים קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. מספר מקבלי גמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים באפריל 2021 ירד בחדות בהשוואה למרץ 2021 בעקבות ההחלטה לחזור לשגרה בעקבות ריסון מגפת הקורונה בישראל נכון לאותה נקודת זמן – בחודשים אפריל 2021 עד אפריל 2023 קיבלו כ-3,100-5,200 זכאים מדי חודש גמלה בכסף בהעדר שירותים זמינים, ומספר מקבלי גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים ירד בהדרגה עד לכ-1,300-1,600 מדי חודש בחודשים נובמבר 2021 עד אפריל 2023 (תרשימים 6-7).

לוח 11 : התפלגות מקבלי גמלה משולבת ברמות 2-6 לפי הרפורמה לפי רמה והיקף הגמלה בכסף

רמת גמלה	2023 אפריל				מרץ 2023			
	אחוזים עד כשליש גמלה	סך הכל	עד כשליש גמלה	עד 4 יחידות	אחוזים עד כשליש גמלה	סך הכל	עד כשליש גמלה	עד 4 יחידות
2	0.0%	47,110	0	47,110	0.0%	46,572	0	46,572
3	45.4%	58,865	26,711	32,154	44.7%	58,129	25,982	32,147
4	54.6%	34,911	19,059	15,852	54.1%	34,616	18,744	15,872
5	57.9%	20,627	11,940	8,687	57.3%	20,501	11,748	8,753
6	58.6%	26,858	15,747	11,111	58.2%	26,921	15,658	11,263
סך הכל	39.0%	188,371	73,457	114,914	38.6%	186,739	72,132	114,607
רמות 3-6	52.0%	141,261	73,457	67,804	51.5%	140,167	72,132	68,035

הערה : מספר הזכאים באפריל 2023 אינו מלא.

⁹ 1,526 זכאים באפריל 2023 קיבלו גמלה משולבת ברמה 1 במסגרת הרפורמה.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

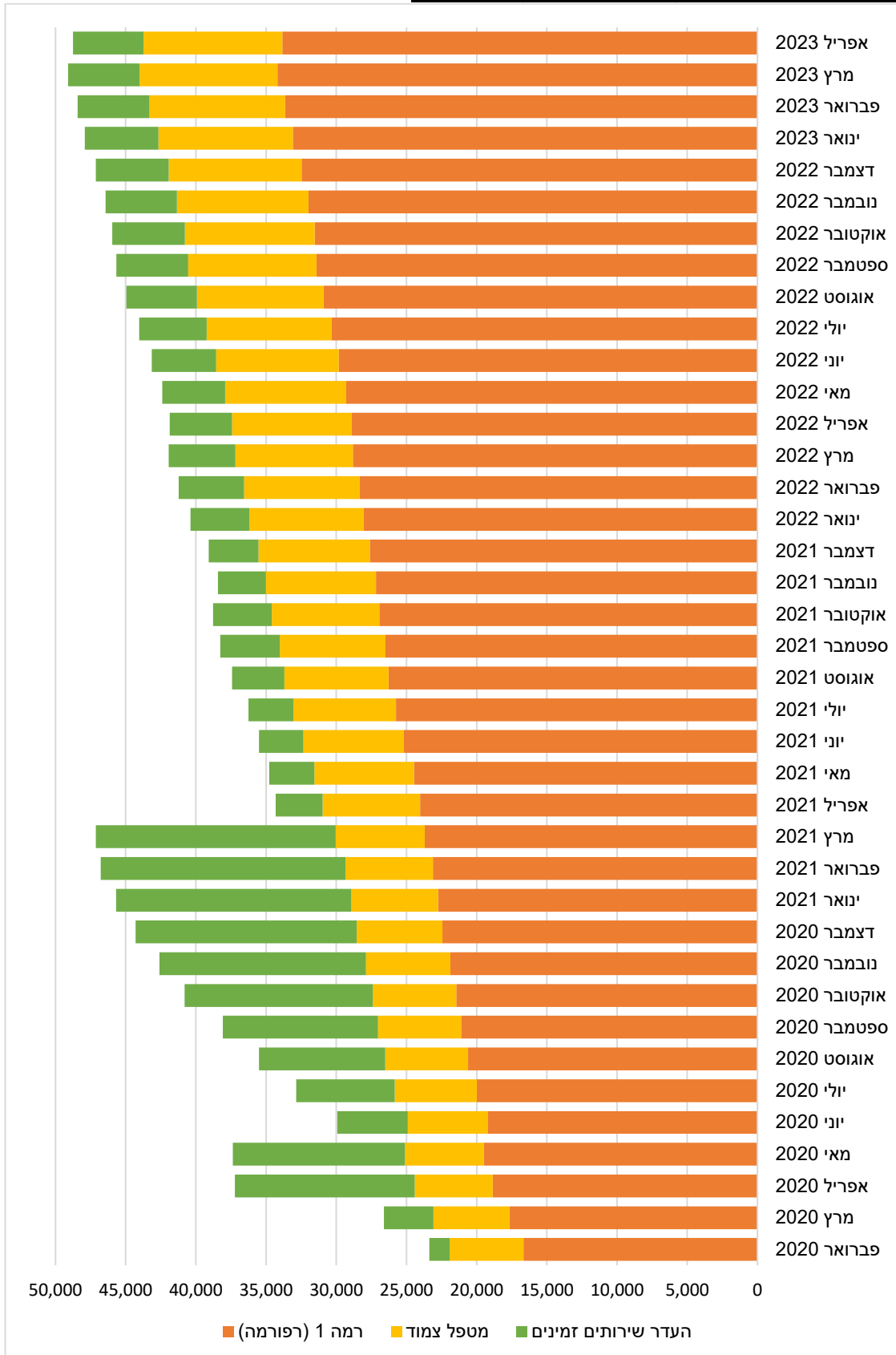
לוח 12: מקבלי גמלה משולבת לפי הרפורמה לפי היקף הגמלה בכסף (חודשים נבחרים)

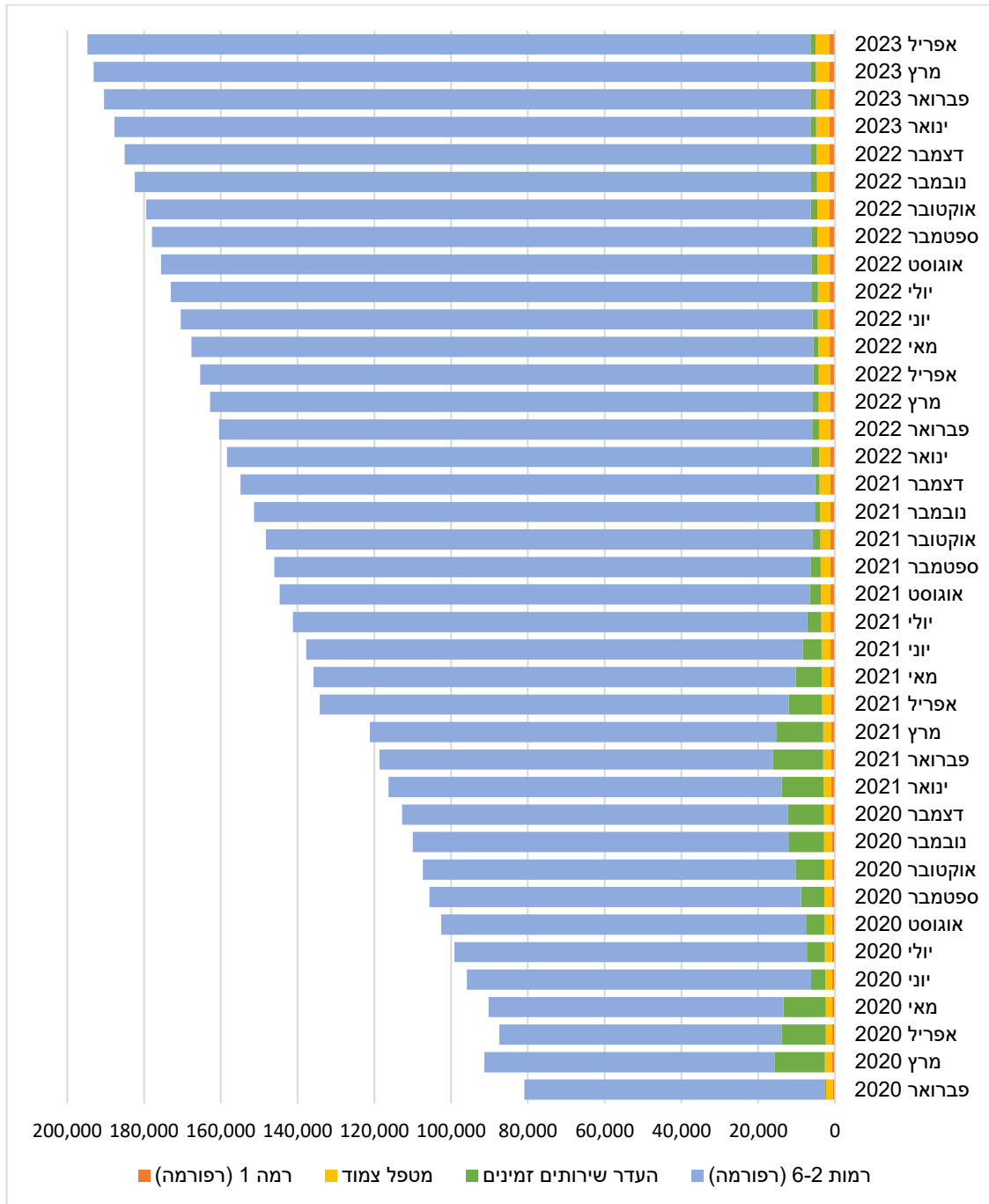
חודש	מקבלי עד 4 יחידות בכסף, רמות 6-2	מתוכם: רמות 6-3	מקבלי עד כשליש יחידות בכסף, רמות 6-3	סך מקבלי גמלה משולבת במסגרת הרפורמה, רמות 6-2	סך מקבלי גמלה משולבת, רמות 6-3	מקבלי עד כשליש יחידות בכסף, רמות 6-3
אפריל 2019	32,835	24,316	668	33,503	24,984	2.7%
יולי 2019	39,567	28,354	3,010	42,577	31,364	9.6%
אוקטובר 2019	48,694	33,521	6,685	55,379	40,206	16.6%
ינואר 2020	60,066	40,668	11,911	71,977	52,579	22.7%
אפריל 2020	58,809	38,807	14,728	73,537	53,535	27.5%
יולי 2020	72,535	48,239	19,266	91,801	67,505	28.5%
אוקטובר 2020	75,682	49,883	21,396	97,078	71,279	30.0%
ינואר 2021	79,285	51,596	23,115	102,400	74,711	30.9%
אפריל 2021	91,460	57,264	30,740	122,200	88,004	34.9%
יולי 2021	94,107	58,051	39,899	134,006	97,950	40.7%
אוקטובר 2021	98,443	60,711	44,054	142,497	104,765	42.1%
ינואר 2022	101,886	62,434	50,336	152,222	112,770	44.6%
אפריל 2022	104,487	63,496	55,309	159,796	118,805	46.6%
יולי 2022	106,942	64,546	60,070	167,012	124,616	48.2%
אוקטובר 2022	109,005	65,260	64,144	173,149	129,404	49.6%
ינואר 2023	112,569	67,219	68,739	181,308	135,958	50.6%
פברואר 2023	113,487	67,451	70,579	184,066	138,030	51.1%
מרץ 2023	114,607	68,035	72,132	186,739	140,167	51.5%
אפריל 2023	114,914	67,804	73,457	188,371	141,261	52.0%

הערה: מספר הזכאים באפריל 2023 אינו מלא.

תרשים 6: התפלגות המקבלים גמלה בכסף לפי מסלול

דורות – זכאים ותיקים וזכאים חדשים

לפי הרפורמה זכאים חדשים (דור ב) מקבלים גמלאות לפי רמות הגמלה החדשות. זכאים ותיקים (דור א) – מי שהיו זכאים ערב הרפורמה – מקבלים הגבוהה מבין: מספר היחידות בשבוע שנקבע להם לפי כללי הניקוד החדשים או מספר היחידות בשבוע שקיבלו ערב החוק. מספרם וחלקם היחסי

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

של הזכאים החדשים גדל בהתמדה (לוח 13). בנובמבר 2020 עלה לראשונה מספר הזכאים החדשים על מספר הזכאים הותיקים. באפריל 2023 75.1% מהזכאים נמנו על דור ב.

לוח 13 : התפלגות הזכאים לפי דורות (חודשים נבחרים)

חודש	דור א	דור ב	סך הכל	דור ב כאחוזים מכלל הזכאים
אפריל 2019	160,276	28,968	189,244	15.3%
יולי 2019	154,519	42,786	197,305	21.7%
אוקטובר 2019	149,194	56,670	205,864	27.5%
ינואר 2020	143,379	76,983	220,362	34.9%
אפריל 2020	137,300	94,705	232,005	40.8%
יולי 2020	132,369	108,794	241,163	45.1%
אוקטובר 2020	127,194	125,463	252,657	49.7%
ינואר 2021	122,018	141,265	263,283	53.7%
אפריל 2021	116,389	150,420	266,809	56.4%
יולי 2021	111,915	161,487	273,402	59.1%
אוקטובר 2021	107,179	173,283	280,462	61.8%
ינואר 2022	102,645	187,603	290,248	64.6%
אפריל 2022	96,784	198,756	295,540	67.3%
יולי 2022	92,699	211,032	303,731	69.5%
אוקטובר 2022	88,701	220,983	309,684	71.4%
ינואר 2023	84,848	234,057	318,905	73.4%
פברואר 2023	83,356	238,068	321,424	74.1%
מרץ 2023	82,055	242,462	324,517	74.7%
אפריל 2023	80,784	243,940	324,724	75.1%

הערה : מספר הזכאים באפריל 2023 אינו מלא.

כ-42% מהזכאים בדור א לעומת כ-19% מהזכאים בדור ב קיבלו באפריל 2023 גמלה בעין בלבד. שיעור הזכאים שקיבלו גמלה בכסף בקרב דור ב היה פי 2.1 משיעורם בקרב דור א. שיעור הזכאים שקיבלו גמלה משולבת בדור ב היה פי 1.3 משיעורם בקרב דור א (לוח 14).

לוח 14 : התפלגות הזכאים במרץ ובאפריל 2023 לפי דור וסוג גמלה

סוג גמלה, מרץ 2023	דור א		דור ב		כלל הזכאים	
	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים
גמלה בעין	35,453	42.1%	47,490	19.6%	82,033	25.3%
גמלה משולבת	40,755	49.7%	152,366	62.8%	193,121	59.5%
גמלה בכסף	6,661	8.1%	42,437	17.5%	49,098	15.1%
אחרים ¹⁰	96	0.1%	169	0.1%	265	0.1%
סך הכל	82,055	100.0%	242,462	100.0%	324,517	100.0%
סוג גמלה, אפריל 2023	דור א		דור ב		כלל הזכאים	
	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים
גמלה בעין	33,725	41.7%	47,232	19.4%	80,957	24.9%
גמלה משולבת	40,356	50.0%	154,390	63.3%	194,746	60.0%
גמלה בכסף	6,613	8.2%	42,139	17.3%	48,752	15.0%
אחרים ¹¹	90	0.1%	179	0.1%	269	0.1%
סך הכל	80,784	100.0%	243,940	100.0%	324,724	100.0%

הערה : מספר הזכאים באפריל 2023 אינו מלא.

¹⁰ ראו הערה 8.

¹¹ ראו הערה 8.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

מספר המקבלים גמלה בכסף או גמלה משולבת מושפעים מרמת הגמלה של הזכאים ומהאפשרויות החוקיות לקבל גמלה בצורה כזו או אחרת. כך, כ-17% מהזכאים בדור ב באפריל 2023 היו ברמה 1 לעומת פחות מ-4% מהזכאים בדור א, וסביר ששיעור הבוחרים מביניהם בגמלה בכסף ניתן להסבר, בין היתר, בזכות העובדה שהם נוטים להיות במצב רפואי ותפקודי טוב יותר. יתרה מכך, באפריל 2023 80.4% מהזכאים בדור א קיבלו גמלה ברמות 4-6 בהשוואה ל-31.1% מהזכאים בדור ב (לוח 15).

לוח 15 : התפלגות הזכאים באפריל 2023 לפי רמת גמלה

דור ב		דור א		רמת גמלה
אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	
16.8%	41,098	3.6%	2,900	1
24.8%	60,414	4.7%	3,770	2
27.3%	66,475	11.4%	9,190	3
13.3%	32,550	21.3%	17,168	4
7.7%	18,787	20.1%	16,263	5
10.1%	24,616	39.0%	31,493	6
100.0%	243,940	100.0%	80,784	סך הכל

הערה : מספר הזכאים באפריל 2023 אינו מלא.

יחידות – סך הכל, בעין ובכסף

גמלאות הסיעוד מוגדרות במונחי יחידות – שעת טיפול אישי בבית בשבוע שווה ליחידה אחת. שינוי רמות הגמלה הוביל להגדלת סך היחידות לזכאים לגמלת סיעוד מעבר לגידול במספר הזכאים. סך היחידות לזכאים, לפי גמלאותיהם¹², גדל בחודש הראשון של הרפורמה מ-2.549 מיליון בשבוע באוקטובר 2018 ל-2.753 מיליון יחידות בשבוע בנובמבר 2018 – גידול של כ-204 אלף יחידות בשבוע, או 8.0%, בעוד הגידול במספר הזכאים היה 0.5% (לוח 16). במרץ ובאפריל 2023 המשיך לעלות סך היחידות (לפי גמלאות הזכאים) ועמד על 5.425 ו-5.430 מיליון יחידות בשבוע, בהתאמה (הנתון לאפריל 2023 אינו מלא) (לוח 16), מספרים הגדולים ב-112.8% ו-113.0%, בהתאמה, בהשוואה לאוקטובר 2018, בעוד מספר הזכאים גדל ב-82.3% ו-82.4%, בהתאמה.

¹² יחידות שבועיות לכל זכאי לפי רמת הגמלה שלו.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לוח 16: סך היחידות וסך הזכאים (חודשים נבחרים)

סך יחידות שבועיות		זכאים בחודש		נקודת זמן
שינוי לעומת אוקטובר 2018	מספר	שינוי לעומת אוקטובר 2018	מספר	
	2,548,933		178,051	אוקטובר 2018
8.0%	2,752,606	0.5%	178,978	נובמבר 2018
8.3%	2,760,026	1.3%	180,435	דצמבר 2018
9.0%	2,779,240	2.6%	182,726	ינואר 2019
13.1%	2,882,386	6.3%	189,244	אפריל 2019
18.8%	3,028,160	10.8%	197,305	יולי 2019
24.8%	3,180,024	15.6%	205,864	אוקטובר 2019
40.9%	3,591,766	23.8%	220,362	ינואר 2020
48.1%	3,775,243	30.3%	232,005	אפריל 2020
54.2%	3,929,952	35.4%	241,163	יולי 2020
62.0%	4,128,377	41.9%	252,657	אוקטובר 2020
75.5%	4,474,003	47.9%	263,283	ינואר 2021
76.9%	4,509,483	49.8%	266,809	אפריל 2021
80.8%	4,607,572	53.6%	273,402	יולי 2021
85.1%	4,718,093	57.5%	280,462	אוקטובר 2021
92.0%	4,894,193	63.0%	290,248	ינואר 2022
95.2%	4,976,435	66.0%	295,540	אפריל 2022
100.3%	5,106,583	70.6%	303,731	יולי 2022
103.9%	5,196,122	73.9%	309,684	אוקטובר 2022
109.5%	5,341,047	79.1%	318,905	ינואר 2023
110.9%	5,376,593	80.5%	321,424	פברואר 2023
112.8%	5,424,890	82.3%	324,517	מרץ 2023
113.0%	5,429,516	82.4%	324,724	אפריל 2023

הערה: מספר הזכאים וסך היחידות השבועיות באפריל 2023 אינם מלאים.

מספר מקבלי גמלה בעין בלבד היה כמעט זהה בחודשים אוקטובר ונובמבר 2018: 171,468 ו- 13,171,330 בהתאמה, ואולם סך היחידות של מקבלי גמלה בעין בלבד, לפי גמלאותיהם, גדל מאוקטובר 2018 לנובמבר 2018 בכ-178 אלף יחידות שבועיות (2.450 ו-2.628 מיליון, בהתאמה), או ב-7.3%.

סך היחידות בעין בשבוע, לפי תוכניות הטיפול¹⁴, גדל מאז הנהגת הרפורמה (תרשים 8). הנהגת הרפורמה בנובמבר 2018 והנהגת הפעימה השנייה (בינואר 2020) והפעימה השלישית (בינואר 2021) תרמו להגדלת סך היחידות בעין. הגידול במספר הזכאים הביא לגידול בסך היחידות בעין בשבוע, ומנגד כניסת זכאים ברמות הגמלה הנמוכות הביאה לריסון מסוים של הגידול בסך היחידות בעין בשבוע – כך אפשר לראות לאחר הנהגת הרפורמה ושתי הפעימות הבאות ירידה מסוימת

¹³ יחד עם זאת, יש לזכור כי שתי קבוצות הזכאים אינן זהות – יש שהיו זכאים באוקטובר 2018 ולא היו זכאים בנובמבר 2018, ולהפך, ושגמלתם של חלק מהזכאים השתנתה בשל החמרה או הערכה מחדש.

¹⁴ יחידות שירות לזכאי לפי תוכנית הטיפול או חלק הגמלה בכסף. לכל זכאי המקבל שירותים ניתן שירות אחד או יותר המרכיבים את סל השירותים (טיפול אישי בבית, טיפול אישי במרכז יום, מוצרי ספיגה, משדרי מצוקה ושירותי מכבסה). לכל שירות ניתן ערך ביחידות. המטרה עבור כל זכאי היא כי ערך סל השירותים ועוד הגמלה בכסף (אם הוא מקבל) יהיה זהה למספר היחידות השבועיות להן הוא זכאי לפי הגמלה. במיעוט המקרים סך היחידות לפי תוכנית הטיפול נמוך במקצת ממספר יחידות השבועיות לפי הגמלה. פערים קיימים גם במקרים של תחילת זכאות שאיננה בתחילת החודש. לכן הפערים בין תרשימים 8 ו-9 ובין לוח 16.

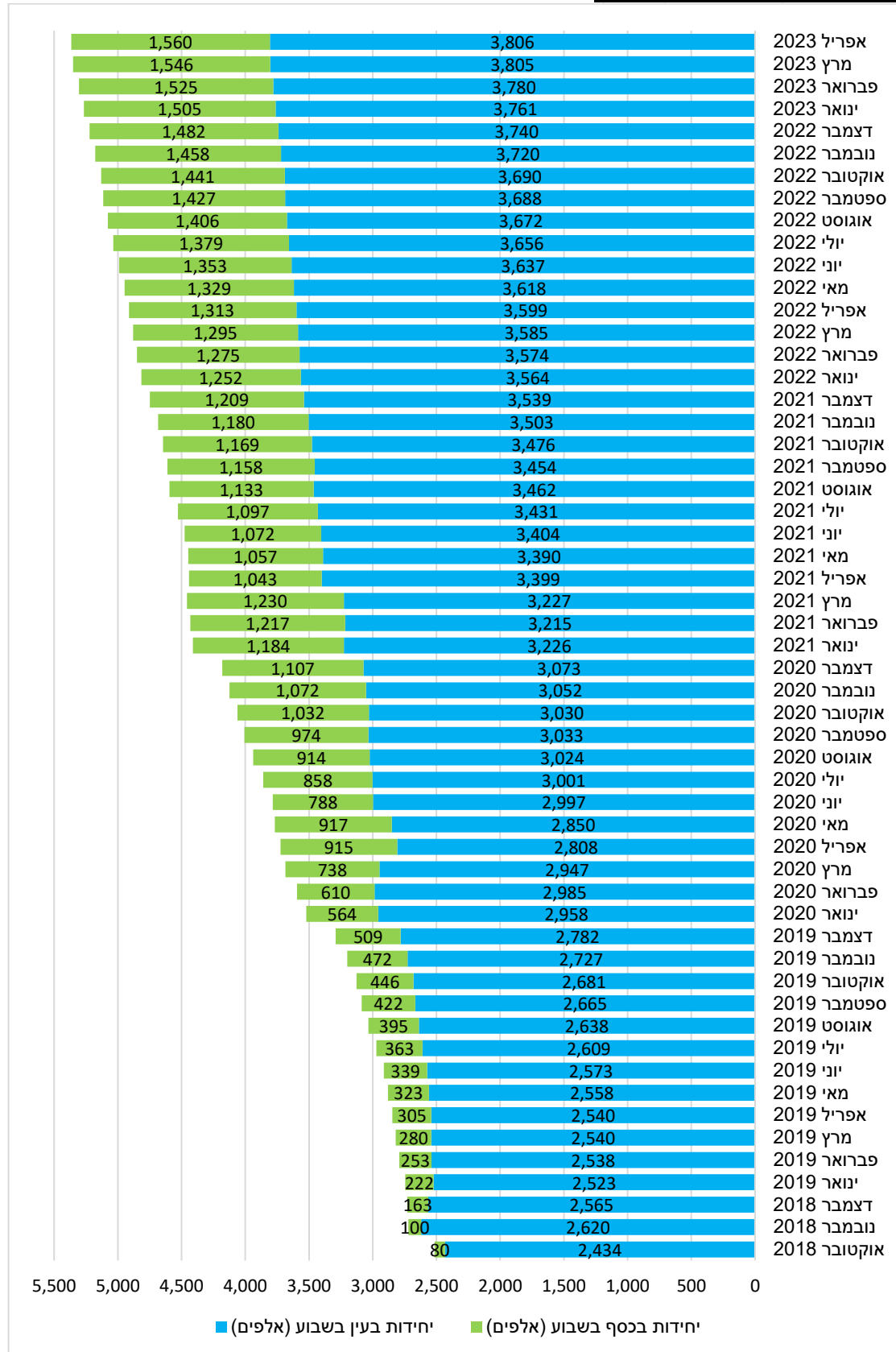
המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

בחודשים שלאחר מכן בסך היחידות בעין בשבוע. בעקבות התפרצות הקורונה במרץ 2020 סך היחידות בעין בשבוע ירד אך שב לעלות בהדרגה. באפריל 2021 סך היחידות בעין בשבוע גדל גם כתוצאה של צמצום מתן גמלאות בכסף או משולבות בעילת העדר שירותים זמינים. סך היחידות בעין בשבוע המשיך לעלות והגיע באפריל 2023 ל-3.806 מיליון בשבוע (תרשים 8).

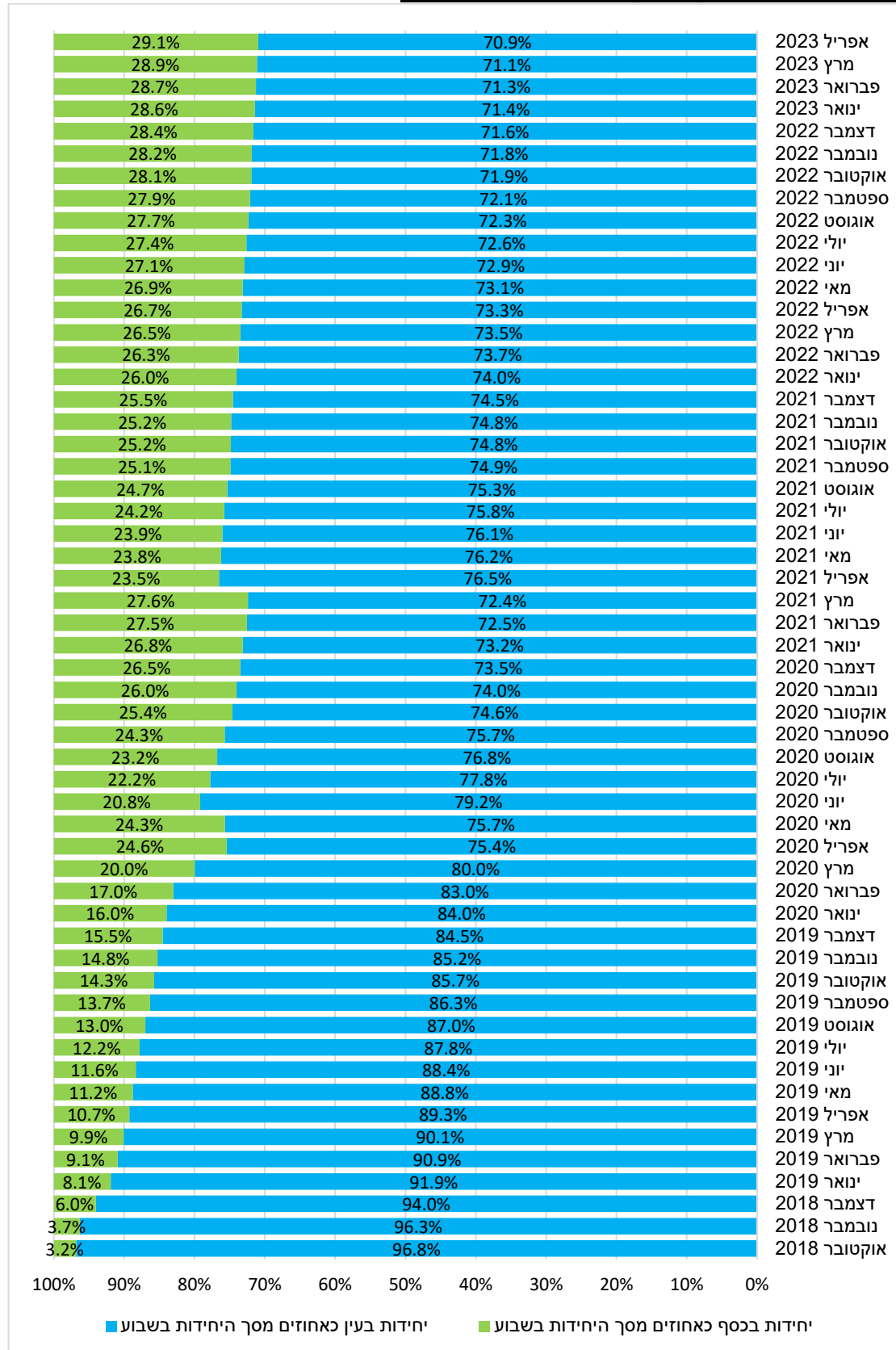
גידול משמעותי חל בסך היחידות בכסף בשבוע בעקבות הנהגת הרפורמה (תרשים 8). מגפת הקורונה גרמה לחלק מהזכאים לעבור החל ממרץ 2020 לגמלה בכסף או לגמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. ירידת-מה בסך היחידות בכסף בשבוע ביוני 2020 היתה בעקבות החזרת חלק מהזכאים שעברו לגמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים בחודשים הקודמים לסוג הגמלה שקיבלו טרם מגפת הקורונה; עם זאת, המוסד לביטוח לאומי נענה לבקשות זכאים שחששו מכניסת מטפלים שאינם בני משפחה לבתייהם בתקופה זו להמשיך ולקבל גמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים – וסך היחידות בכסף בשבוע שב לעלות. באפריל 2021 ירד מספר היחידות בכסף בשבוע עקב צמצום הגמלאות בכסף או משולבות בהעדר שירותים זמינים בעקבות ריסון מגפת הקורונה נכון לאותה נקודת זמן, ומחודש מאי 2021 סך היחידות בכסף בשבוע שב לגדול בהדרגה עד ל-1.560 מיליון באפריל 2023 (תרשים 8).

שיעור היחידות בכסף מסך היחידות גדל מ-3.2% באוקטובר 2018 (לפני הרפורמה), ל-3.7% בנובמבר 2018 (עם הנהגת הרפורמה) עד ל-27.6% במרץ 2021 – גם בהשפעת מגפת הקורונה – ובאפריל 2023 היה 29.1% (תרשים 9).

תרשים 9: יחידות בעין ובכסף כאחוזים מכלל היחידות

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

הגם שמספר הזכאים המקבלים גמלה בעין (בלבד) ירד ומספר המקבלים גמלה משולבת או גמלה בכסף (בלבד) גדל הרי שלא רק מספר היחידות בכסף גדל, אלא גם מספר היחידות בעין (לפי תוכניות הטיפול) – תוצאה, בין היתר, של גידול במספרי הזכאים ברמות הגמלה הגבוהות.

מספר היחידות הממוצע בשבוע לזכאי, לפי רמת הגמלה, עלה מ-14.32 באוקטובר 2018 ל-15.38 בנובמבר 2018, עם תחילת הרפורמה. מספר היחידות הממוצע ירד מעט עד ל-15.21 בינואר 2019 עם כניסת זכאים חדשים ברמות הגמלה הנמוכות, והחל לעלות בהדרגה עד ל-15.58 בדצמבר 2019 בהשפעת הגידול בבקשות ההחמרה שהתקבלו (ראו לוח 2 ותרשים 3). בינואר 2020 מספר היחידות הממוצע לזכאי עלה ל-16.30 עם הפעלת הפעימה השנייה, ובינואר 2021 ל-16.99 בעקבות הפעימה השלישית. באפריל 2023 מספר היחידות הממוצע לזכאי לפי רמת הגמלה היה 16.72 (תרשים 10).

תרשים 10: מספר יחידות ממוצע לזכאים

